

*Alla kirjutatud: 11. augustil 1920 Riias
Ratifikatsioon: 4. oktoobril 1920 Moskvast
Algteksti allikas: Société des Nations — Recueil des Traités, II, nr. 3, 1920, lk. 196
Tõlge vene keelest: Andres Aule*

Läti ja Venemaa vahel 11. augustil 1920 Riias sõlmitud rahuleping

[...]

VIII artikkel

Käesoleva lepingu ratifikatsioonimise päeval Läti piirides elavad isikud, samuti Venemaal elavad sõjapõgenikud, kes ise või kelle vanemad olid enne 1. augustit 1914 praegu Läti riiki moodustaval territooriumil linna-, maa- või seisislike kogukondade hingekirjades, tunnistatakse Läti kodanikeks.

Sama liiki isikud, kes elavad käesoleva lepingu ratifikatsioonimise silmapilgul Venemaa piirides, välja arvatud eespool tähendatud sõjapõgenikud, tunnistatakse Venemaa kodanikeks.

Siiski on kõikidel isikutel, kes on üle 18 aasta vanad ja elavad Läti territooriumil, õigus ühe aasta jooksul käesoleva lepingu ratifikatsioonimise päevast arvates avaldada soovi lahkuda Läti kodakondsusest ja opteeruda Venemaa kodakondsusse, ning sel juhul lähevad samasse kodakondsusse ka nende naised ja alla 18-aastased lapsed, kui abikaasade vahel ei ole teistsugust kokkulepet.

Samuti võivad Venemaa kodanikud käesoleva artikli teise lõigu kohaselt sama aja jooksul ja neilsamadel tingimustel opteeruda Läti kodakondsusse.

Opteerumise soovi avaldanutel ja samuti nende pereliikmetel, kes lähevad nendega samasse kodakondsusse, jäävad nende elukohariigis kehtivate seaduste piires alles õigused vallas- ja kinnisvarale ning riigist lahkumise korral on neil õigus kogu oma vara likvideerida või kaasa võtta.

Märkus 1: Käesoleva lepingu ratifikatsioonimise silmapilgul kolmanda riigi territooriumil elavad isikud, kes ei ole seal naturaliseerunud ja kes käivad käesoleva artikli esimese lõigu tingimuste alla, tunnistatakse samuti Läti kodanikeks, kuid neil on õigus näidatud tingimustel Venemaa kodakondsusse opteeruda.

Märkus 2: Käesolevas artiklis ette nähtud optantide õigused on ka isikutel, kes elasid aastatel 1914–1917 maailmasõja ajal ühe lepinguosalise territooriumil, kuid elavad käesoleva lepingu ratifikatsioonimise silmapilgul teise lepinguosalise territooriumil.

Sõjapõgenikel on oma vara suhtes, mida nad ei saanud riigist välja viia vastavalt 12. juuni 1920. aasta lepingule sõjapõgenike repatriatsioonimise kohta, samad õigused, nagu on käesolevas artiklis ette nähtud optantidele, kui nad tõendavad, et see vara kuulub neile ja oli repatriatsioonimise ajal faktiliselt nende valduses.

Märkus 3: Kumbki lepinguosaline annab nii teise lepinguosalise kodanikele kui ka optantidele õiguse ja võimaluse vabalt kodumaale sõita ja üldse teise lepinguosalise riigi piiridest lahkuda. Samuti kohustub kumbki lepinguosaline otsekohe pärast käesoleva lepingu ratifikatsioonimist demobiliseerima nii teise lepinguosalise kodanikud kui ka optandid.

IX artikkel

Venemaa ja Läti vahel käesoleva aasta 12. juunil sõlmitud leping sõjapõgenike repatrieerimise kohta jääb jõusse täiendusega, et teise lepingupoole kodakondsuses olevatel sõjapõgenikel on peale eespool nimetatud lepingus tähendatud õiguste ka käesoleva rahulepinguga asjaomase lepinguosalise optantidele ja kodanikele antud õigused.